

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola POD ŠPILBERKEM, Brno, Údolní 9a,
příspěvková organizace

KURIKULUM PODPORY ZDRAVÍ

„NÁŠ SVĚT“

PRO OBDOBÍ OD ZÁŘÍ 2011 DO SRPNA 2014
AKTUALIZACE K 1.9.2012

č.j. JP 224/2012

30. 8. 2012

MATEŘSKÁ ŠKOLA POD ŠPILBERKEM,
BRNO, Údolní 9a,
příspěvková organizace
IČO: 64328457

OBSAH:

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY	4
CHARAKTER A UMÍSTĚNÍ ŠKOLY.....	4
ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	5
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	6
FILOZOFIE ŠKOLY.....	6
DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ROZVOJE.....	6
PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ - NEFORMÁLNÍ KURIKULUM.....	7
FORMÁLNÍ KURIKULUM.....	12
PODTÉMA: “ UČÍME SE ŽÍT SPOLU”	13
PODTÉMA: “ VYTVÁŘÍME SI SVŮJ SVĚT”.....	15
PODTÉMA: “ POZNÁVÁME KDO JSME A KAM PATŘÍME”	17
PODTÉMA: “ PEČUJEME O SVÉ ZDRAVÍ”	19
PODTÉMA: “ POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS”	21
PRAVIDLA PRO REALIZACI ŠKOLNÍHO KURIKULA	23
EVALUACE.....	25
PŘÍLOHY	27

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Mateřská škola POD ŠPILBERKEM, Brno, Údolní 9a, příspěvková organizace

adresa: Údolní 9a, 602 00 Brno

e-mail: [mспodspilberkem@volny.cz](mailto:mspodspilberkem@volny.cz)

telefon: 542 214 876, 542 214 995
736 487 232

číslo organizace: 2162

IČO: 64328457

DIČ: CZ64328457

ID datové schránky: r6syc4

č. bankovního účtu: 19-5169930257/100 (KB Brno – město)

Zřizovatel:

Statutární město Brno
městská část Brno-střed

Dominikánská 2
601 69 Brno

Ředitelka školy:

Bc. Pavlína Stará

Toto školní kurikulum bylo zpracováno podle modelového programu podpory zdraví
„Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“ (Portál 2006)

Na jeho zpracování se podílely:

Michaela Bečnicková

Veronika Mlejnková

Marcela Rausová

Pavlína Stará

Andrea Šiklarová

Lucie Štěpánková

Projednáno na pedagogické radě dne 28.8.2012

PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY

CHARAKTER A UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Mateřská škola POD ŠPILBERKEM byla k 1. lednu 1996 zřízena městem Brnem, jeho městskou částí Brno – střed, jako samostatná příspěvková organizace, sloučením dvou jednotřídních škol, sídlících v těsném sousedství. Nachází se v centru města Brna, na úpatí kopce Špilberk. Třídy jsou umístěny ve dvou budovách, v budově ve dvoře se nacházejí třída A – ZELENÁ, která má omezené prostorové podmínky, ale je světlá s přímým vstupem na zahradu a třída B - ŽLUTÁ, největší, ze které je rovněž možné přímo ze třídy vyjít do zahrady. Tyto dvě třídy mají společné sociální zařízení a šatnu, což je náročné na organizaci provozu. Třída C – ORANŽOVÁ je umístěna v nájemném domě v přízemí. Současná kapacita školy je 70 dětí.

I přes to, že škola sídlí ve středu města, máme vhodné podmínky pro pobyt venku. V těsné blízkosti školky máme velkou zahradu, která se svým vzhledem blíží přírodnímu a přirozenému vzhledu. Naší zahradu tvoří různé biotopy, které jsou v přírodě přirozené např. lesíček, louka, vřesoviště, jezírko, zeleninové a květinové záhonky, bylinková spirála. Zároveň je vybavena několika herními prvky, citlivě zakomponovanými do přírodního prostředí. To vše společně s nádhernými vzrostlými stromy vytváří prostředí, v němž realizujeme vzdělávací činnosti zaměřené na výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí.

Od roku 2008 spolupracujeme s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity a jako fakultní mateřská škola zajišťujeme praxe pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy.

Všechny pedagogické pracovnice naší školy mají odbornou kvalifikaci pro práci s dětmi v MŠ. Protože škola integruje děti se speciálními vzdělávacími potřebami, doplňují dle aktuální situace pedagogický sbor asistenti pedagoga.

Při mateřské škole aktivně pracuje Klub rodičů, který se velkou měrou podílí na zajišťování dalších aktivit pro děti naší školy.

Stravu pro děti i zaměstnance naší školy dovážíme ze školní kuchyně Pellicova 4.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole jsou děti rozděleny do tří, věkově smíšených tříd. Do nich jsou děti zařazovány s ohledem na přátelské a sourozenecké vztahy. Na základě doporučení Speciálního pedagogického centra jsou přijímány i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a do tříd jsou zařazovány tak, aby byly splněny podmínky pro jejich vzdělávání.

Paní učitelky provádí s dětmi individuálně prevenci poruch komunikačních schopností, přihlášené děti se učí hrát na flétnu. Děti pracují s keramickou hlinou, výrobky si vypalujeme ve vlastní keramické peci. Chodíme s dětmi na vycházky téměř za každého počasí, a pokud počasí dovolí, trávíme na školní zahradě i odpoledne. Nejstarší děti jednou týdně poznávají okolí svého města formou půldenních turistických výletů.

Předškoláci mají možnost společně s rodiči navštěvovat kurz Grafomotoriky a Edukativně stimulační skupinky.

U nově přijatých dětí realizujeme ve spolupráci s rodiči adaptační program – návštěvy ve školce ještě před nástupem dítěte do školy a postupné zvykání s rodinným příslušníkem při zahájení docházky.

Pro větší možnost pohybového vyžití dětí navštěvujeme cvičení se Sportíkem a plavání v bazénu na Kraví hoře. Každoročně vyjíždíme do „Školy v přírodě“ se zajímavým programem.

Režim dne je stanoven pouze rámcově a je flexibilně přizpůsobován momentálními situacím a potřebám dětí:

- 6.45 – mateřská škola zahajuje svůj provoz v jedné, určené třídě pro všechny přicházející děti. Postupně se děti rozcházejí do svých tříd, kde si mohou hrát, cvičit, malovat, vyrábět, nebo se zapojují do připravených činností řízených učitelkou. Od 8.30 do 9.00 je připravena svačinka, děti mohou jít jíst postupně
- 9.45 – ukončujeme činnosti ve třídě, a odcházíme se oblékat na pobyt venku
- 10.00 – 12.00 chodíme ven, délku pobytu však pružně upravujeme podle počasí
- 12.15 – obědváme
- 12.45 – po obědě některé děti odchází s rodiči domů a ostatní jdou odpočívat
- 13.30 – děti, které nespí, mohou vstávat a věnovat se činnostem, které neruší spící kamarády. Některé děti se účastní dalších aktivit. Pokud je vhodné počasí, jdou nejstarší děti ven.
- 14.30 – postupně vstávají všechny děti, jdou se nasvačit a hrát si. V teplejším období odcházíme na školní zahradu.
- 16.00 – opět se sejdeme v jedné třídě.
- 16.30 – končí provoz MŠ.

V mateřské škole jsou vytvořeny tradice, které se staly nedílnou součástí průběhu vzdělávání:

- Narozeninový den“ – jedenkrát měsíčně slaví ty děti, které mají v příslušném měsíci narozeniny.
- „Zavírání zahrady“ – podzimní práce na zahrádce zakončené táborovým ohněm, oslavy „Dne Země“ na školní zahradě
- „Martinská slavnost“ – oslava svatého Martina s průvodem lampionů
- „Mikulášská nadílka“
- Posezení u stromečku
- Karneval
- Oslava Dne matek, ukázka práce s dětmi
- Pálení čarodějnic
- Oslava Dne dětí
- Slavnostní rozloučení s předškoláky
- Beseda s psychologkou a učitelkami ZŠ pro rodiče budoucích prvňáčků
- Tvořivé dílny (společná příprava na vánoce, velikonoce)

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

FILOZOFIE ŠKOLY

Za cíl si klademe dosažení dovedností prospěšných tělesnému, duševnímu a sociálnímu zdraví, které jsou souhrnně nazývány zdravým životním stylem.

Vzhledem k tomu, že naši mateřskou školu navštěvují děti bydlící v centru velkého města, kde životní prostředí není optimální pro jejich zdravý vývoj, cíleně se zaměřujeme na rozvoj takových dovedností a zkušeností dětí, kterými mohou ovlivnit zdraví nejen svoje ale i okolního světa.

Světová zdravotnická organizace definuje zdraví, jako výslednici zdraví tělesného duševního a sociálního. Proto usilujeme o to, aby byly vytvářeny podmínky pro jeho komplexní naplňování. Naše škola má zpracovaný vlastní projekt podpory zdraví, posouzený a schválený Státním zdravotním ústavem v Praze. V roce 2000 jsme byli poprvé přijati do sítě Mateřských škol podporujících zdraví v ČR. Každé tři roky je projekt přehodnocen a znovu prochází přijímacím řízením, na jehož základě je udělen MŠ CERTIFIKÁT.

DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY ROZVOJE

Snažíme se vytvořit kvalitní mateřskou školu, která dává dětem možnost rozvinout základní kompetence pomocí hry, učení v kolektivu a práce v okruhu různých tematických oblastí. Dáváme dětem možnost rozvíjet dovednosti, znalosti, schopnosti a postoje v základních oblastech lidského života a poznání, poskytovat dítěti svobodu a možnost, aby samo ovládalo svůj každodenní život v mezích schopností, které jsou dány věkem a stupněm vývoje. Při své práci vycházíme z tohoto Školního kurikula, ale v jeho užívání se snažíme být flexibilní a otevírat možnosti pro příjemné zážitky. **Chceme, aby dítě, které odchází z mateřské školy, bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů a to jak po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní.**

Základními principy naší práce jsou

❖ **Respekt k přirozeným lidským potřebám**

Vycházíme z modelu Maslowovy hierarchie potřeb. Podle něho mohou být potřeby znázorněny jako pyramida, v jejímž základu jsou potřeby fyziologické, nad nimi je potřeba bezpečí, jistoty a stálosti, potřeba přináležitosti, náklonnosti, lásky, shody a ztotožnění, ještě výše stojí potřeba sebedůvěry, prestiže a sebeúcty a na samém vrcholu ční potřeba sebeaktualizace a seberealizace. Tyto potřeby jsou všem lidem společné a stále přítomné, proto se snažíme o uspokojování potřeb dětí učitelek i ostatních zaměstnanců školy, i když jejich formy, způsoby a podoby uspokojování se individuálně velmi různí.

❖ **Rozvíjení komunikace a spolupráce**

Prostřednictvím komunikace mezi dospělými a dětmi a mezi dětmi uvnitř dětské skupiny chceme poskytovat dětem základní zkušenosti se sebou samými ve vztahu k ostatním lidem. V neformálním každodenním soužití dětí a dospělých a dětí mezi sebou navzájem podporujeme základní jazykový vývoj a vývoj schopnosti komunikace a spolupráce.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ - NEFORMÁLNÍ KURIKULUM

To, jak v mateřské škole vytvoříme podmínky, výrazně ovlivní úspěšnost veškeré výchovně vzdělávací práce. Některé z kompetencí nelze děti pouze „naučit“, ale je potřeba vytvořit takové situace, aby se u nich přirozeně rozvíjely. Neformální vzdělávání se tedy vztahuje ke všem plánovaným programům osobního a sociálního vzdělávání každého z nás a je určeno k rozvíjení celé řady dovedností a kompetencí mimo rámec formálního vzdělávacího kurikula. Snažíme se vytvářet vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat **přirozeným dětským způsobem**.

Respekt k přirozeným lidským potřebám

Uvědomujeme si nutnost naplňování potřeb dítěte, jako základní podmínku pro jeho vzdělávání. Základní fyziologické potřeby jsou naplňovány v souladu s hygienickými předpisy, dítě má možnost kdykoliv se napít, použít toaletu, dodržujeme přirozený biorytmus dne s ohledem na individualitu každého dítěte. Snažíme se vytvářet bezpečné, nestresující prostředí, ve kterém má každý své místo. Podporujeme zdravé sebevědomí každého dítěte poskytováním konkrétní zpětné vazby. V práci s dětmi se snažíme připravovat natolik podnětné prostředí, aby si každé dítě našlo hračku, hru či herní kout, které uspokojí právě jeho potřebu seberealizace.

Dlouhodobý cíl: uplatňovat takový pedagogický přístup, který respektuje individuální potřeby každého dítěte, odhalit, v čem je dobré, co ho zajímá. Uspokojení všech potřeb dětí i dospělých v mateřské škole, které neomezují potřeby druhých.

- ★ vytvořit klidnější prostředí ve třídě v průběhu oběda
- ★ dotvořit prostor pro intimitu a soukromí na WC v dolní školce
- ★ pravidelně sledovat individuální a věkové zvláštnosti dětí a zaznamenávat změny v jejich vývoji

Rozvíjení komunikace a spolupráce

Snažíme se vytvářet podmínky pro komunikaci, rozvíjet řečové schopnosti dětí, tak aby rozuměly a bylo jim rozuměno, rozhodovat se, jednat společně s ostatními, hodnotit problémy a řešit úkoly, vycházet s ostatními. Dáváme dětem prostor pro řešení problémů a konfliktů v mezích společně dohodnutých pravidel a uplatňujeme takový pedagogický styl, který umožní dětem spolupracovat, komunikovat, hledat řešení.

Dlouhodobý cíl: rozvíjet u dětí schopnosti porozumět, dorozumět se, naslouchat a komunikovat v neohrožujícím prostředí, při respektování potřeb druhého

- ★ pravidelně zařazovat kooperativní hry, vytvořit si „Zásobník“ takových her
- ★ zajistit kurzy komunikace „Respektovat a být respektován“ i pro provozní zaměstnance a rodiče

Učitelka podporující zdraví

V naší škole se snažíme vytvářet harmonické prostředí, ve kterém se budou příjemně cítit děti, jejich rodiče i všichni zaměstnanci. Uvědomujeme si, že prostřednictvím svého vzdělání je předškolní pedagog schopen pochopit, vést a vychovávat děti. Učitelky mají pozitivní postoj ke zdravému životnímu stylu a ekologii.

Dlouhodobý cíl: přijmout bezvýhradně změněnou roli učitelky ve třídě, jako průvodce dítěte za poznáním, bez předávání hotových informací a poučování. Snažit se být dítěti partnerem, který je přijímá nepodmíněně, takové jaké je, s jeho přednostmi i slabostmi

- ★ podporovat účast učitelek na dalším vzdělávání, případně vysokoškolském studiu předškolní pedagogiky
- ★ svým zdravím podporujícím chováním poskytovat dětem i rodičům vzorce napodobování

Věkově smíšené třídy

V každé třídě jsou děti všech věkových skupin, různých etnických skupin i děti integrované se speciálními vzdělávacími potřebami. Vybavení tříd je uspořádáno tak, aby si děti mohly vybírat činnosti odpovídající jeho schopnostem, bez ohledu na svůj věk.

Dlouhodobý cíl: poskytovat dětem přirozené prostředí k navazování kontaktů, vytvářet podmínky pro to, aby si děti byly vzájemnými učiteli, aby se naučily spolupráci a toleranci k druhým.

- ★ vést děti k pomoci druhým, zejména přijetí role staršího, který je ochráncem a pomocníkem mladších dětí
- ★ vytvářet prostor pro předávání zkušeností a učení se navzájem mezi dětmi
- ★ maximálně spolupracovat s rodinou pro usnadnění adaptačního období

Rytmický řád života a dne

Režim dne je stanoven jako rámeček, který respektuje biorytmy dítěte, potřebu aktivity a odpočinku a dodržování maximálně tříhodinových intervalů mezi jídly. Pobyt dětí venku je rozšiřován nad povinnou dobu, při vhodném počasí, zejména v odpoledních hodinách. Jsou vytvořeny pravidelné rituály, rodiče mají možnost s dítětem absolvovat adaptační režim.

Dlouhodobý cíl: vytvoření promyšleného organizačního schématu s dostatkem volnosti a jasně stanovenými hranicemi, nabízet dětem možnost výběru a samostatného rozhodování

- ★ vyřešit způsob výdeje oběda v horní školce tak, aby nedocházelo k prostojům a zbytečnému čekání
- ★ řídit se rámcovým uspořádáním dne, další využití času ponechat na učitelce

Tělesná pohoda a volný pohyb

Naše škola má omezené vnitřní prostory pro pohybové aktivity, přesto jsou třídy vybaveny náradím a náčiním podporujícím pohyb dětí a děti je samostatně využívají. Školní zahrada, se svým členitým terénem, kompenzuje nedostatek prostoru v budově, je ideálním místem ke hrám a pohybovému vyžití ve všech ročních obdobích. Organizujeme školy v přírodě na Vysočině, plavání v bazénu na Kraví Hoře a účastníme se zimního lyžařského výcviku se Sportíkem.

Dlouhodobý cíl: pěstovat u dětí pozitivní vztah k pohybovým aktivitám jako prostředku podpory vlastního zdraví, vytvářením podmínek pro jejich realizaci v budově školy i na školní zahradě

- * zařazovat pohybové hry, relaxační techniky i v době pobytu venku
- * systematicky zařazovat dechová, psychomotorická a relaxační cvičení
- * zajistit optimální tepelnou pohodu ve všech prostorách MŠ
- * upravit nevyhovující část „dolní zahrady“ na prostor pro sportovní aktivity

Zdravá výživa

Přestože nemáme vlastní školní kuchyň, můžeme dětem nabízet kvalitní vyváženou stravu. Děti denně dostávají čerstvé ovoce nebo zeleninu, ve třídách i na zahradě je k dispozici čerstvá voda k pití. Děti mají možnost zvolit si množství jídla, samy si maží pomazánku na pečivo, nalévají polévku, nápoje, nabírají salát.

Jednou ročně pořádáme setkání rodičů se zástupcem školní jídelny tím i máme možnost ovlivňovat složení stravy (méně sladké nápoje, zařazení corn-flakes a müsli, nové recepty ...)

Dlouhodobý cíl: vytvářet stravovací návyky odpovídajících zdravé výživě, učit děti kulturně stolovat

- * v zimních měsících nabízet dětem jako doplněk pitného režimu teplý čaj

Spontánní hra

V prostorách MŠ, jsou vytvořeny herní kouty a využíváme všech dostupných prostor pro hru dětí. Třídy jsou vybaveny hračkami a pomůckami pro všechny věkové skupiny dětí, výtvarný a pracovní materiál je ve všech třídách volně dostupný a plně využíván. Vytvořili jsme ve všech třídách koutek pro experimenty (lupy, mikroskop, písek, voda, přírodniny, knihy s dětskými pokusy...)

Dlouhodobý cíl: vytvoření prostoru a poskytování přiměřeného času pro hru, která je nejpřirozenějším způsobem seberealizace předškolního dítěte

- * vytvořit ve třídách místo, kde si mohou děti nechat rozehranou hru, stavbu, výtvar i více dní až do jejího úplného dokončení

Podnětné věcné prostředí

Prostory tříd jsou členěny do herních koutů, ve kterých jsou umístěny hračky a materiály pro různé typy her a činností. Jsou ale vybaveny starým nábytkem, který by bylo potřeba obnovit. Ve žluté třídě byl instalován počítač, poskytnutý firmou IBM, v odpoledních hodinách je využíván i pro děti z ostatních tříd.

Méně prostory ve třídách plně vynahrazuje krásná velká zahrada, kterou se nám podařilo vybavit novými herními prvky, a celý pozemek byl nově oplocen.

Dlouhodobý cíl: vytvářet estetické a hygienicky vyhovující prostředí, které poskytuje dostatek podnětů, prožitků, poznávacích zážitků a pohodu všech zúčastněných

- * zmapovat rostliny na školní zahradě z hlediska nebezpečí jedovatých či alergenních rostlin
- * dovybavit zahradu pro výtvarné a pracovní aktivity dětí.
- * využívat ekologické čisticí prostředky

Bezpečné sociální prostředí

Ve škole je příznivé sociální klima, které se odráží ve vzájemné komunikaci a spolupráci. Vytváříme podmínky pro integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, přijímáme dítě takové, jaké je, respektujeme jeho individuální zvláštnosti

Rodiče využívají možnost kdykoliv během dne přijít do tříd a účastnit se činností společně se svými dětmi. Všechny třídy mají s dětmi dohodnutá pravidla soužití a většinou se daří je využívat pro řešení problémů.

Dlouhodobý cíl: vytváření pozitivního a bezpečného prostředí, které přispívá ke spokojenosti a zlepšuje výkon všech

- ★ vést děti k prosociálnímu chování, zejména pomoci druhým

Participativní a týmové řízení

Fungování školy je založeno na spolupráci mezi všemi, kteří se na životě školy podílí. Je kladen důraz na profesní růst každého jedince a vytvářen prostor pro samostatnost a tvořivost. Každému ze zaměstnanců záleží na kvalitě jeho práce a všichni se aktivně účastní na dalším rozvoji školy, všichni jsou spoluodpovědní za to, že se činnost odvíjí v souladu s plánem a jeho záměry.

Dlouhodobý cíl: kvalitní tým, který účinně pracuje na společných úkolech

- ★ zapojovat všechny provozní zaměstnance do plánování a realizace projektu podpory zdraví

Partnerské vztahy s rodiči

Rodiče chápeme jako své partnery a přijímáme je s otevřeností. Nabízíme možnost adaptace dítěte na školu společným pobytem s rodičem, ne všichni jí však využívají. Nabízíme konzultace o pokrocích ve vývoji a vzdělávání dítěte.

Ve spolupráci s Klubem rodičů organizujeme pravidelná neformální setkávání při různých příležitostech.

Nabízíme možnost adaptace dítěte na školu společným pobytem s rodičem.

Dlouhodobý cíl: zajistit návaznost mezi domovem a mateřskou školou tak, aby bylo vzdělávání postaveno na individuálních zkušenostech a životních podmínkách každého dítěte.

- ★ seznamovat rodiče s programem podpory zdraví, dalšími dokumenty školy a záměry dalšího rozvoje
- ★ více využívat rodičů a jejich aktivity pro organizování společných akcí

Spolupráce MŠ se základní školou

Pravidelně pořádáme setkání rodičů předškoláků s učitelkami 1. tříd základních škol v okolí a besedy s odborníkem na téma školní zralosti.

Aktivita pro spolupráci se Základními školami v okolí je vyvíjena pouze z naší strany, vztahy se jeví spíše jako formální. Navštěvujeme se vzájemně, poznáváme prostředí školy a snažíme se vytvářet podmínky pro nestresující plynulý přechod dětí z MŠ do ZŠ.

Spolupráci máme navázanu pouze s nejbližší ZŠ, ale děti z naší školky přechází vcelku rovnoměrně do tří škol v okolí. V blízkosti MŠ není žádná ZŠ s programem podpory zdraví, učitelé ZŠ nejeví zájem o seznámení s naším programem.

Dlouhodobý cíl: vytvářet příznivé podmínky pro bezproblémový přechod dětí z MŠ do ZŠ

- ★ navázat spolupráci s více školami, do kterých odchází naši předškoláci
- ★ informovat ZŠ o vzdělávacím programu naší MŠ

Začlenění mateřské školy do života obce

Ve spolupráci se zřizovatelem převažuje úřední rovina, přesto nám poskytuje poměrně velkou autonomitu a respektuje naši filozofii. Poměrně omezené jsou finanční prostředky přidělované na provoz školy, další investice do úprav a oprav budovy jsou poskytovány jen na základě požadavků hygienických a jiných zákonných předpisů.

Dlouhodobý cíl: zkvalitnit informovanost obce o práci naší školy, výchovném stylu, který uplatňujeme a získávat je pro bližší spolupráci

- ★ účastnit se na významných událostech obce
- ★ zorganizovat návštěvy zajímavých občanů obce v MŠ.
- ★ seznamovat zástupce obce s dokumentací školy, předávat dokumenty související s projektem MŠPZ zřizovateli (Kurikulum, dílčí projekty, plány, zprávy)
- ★ zviditelnit program školy např. formou článků v místním Zpravodaji atp.

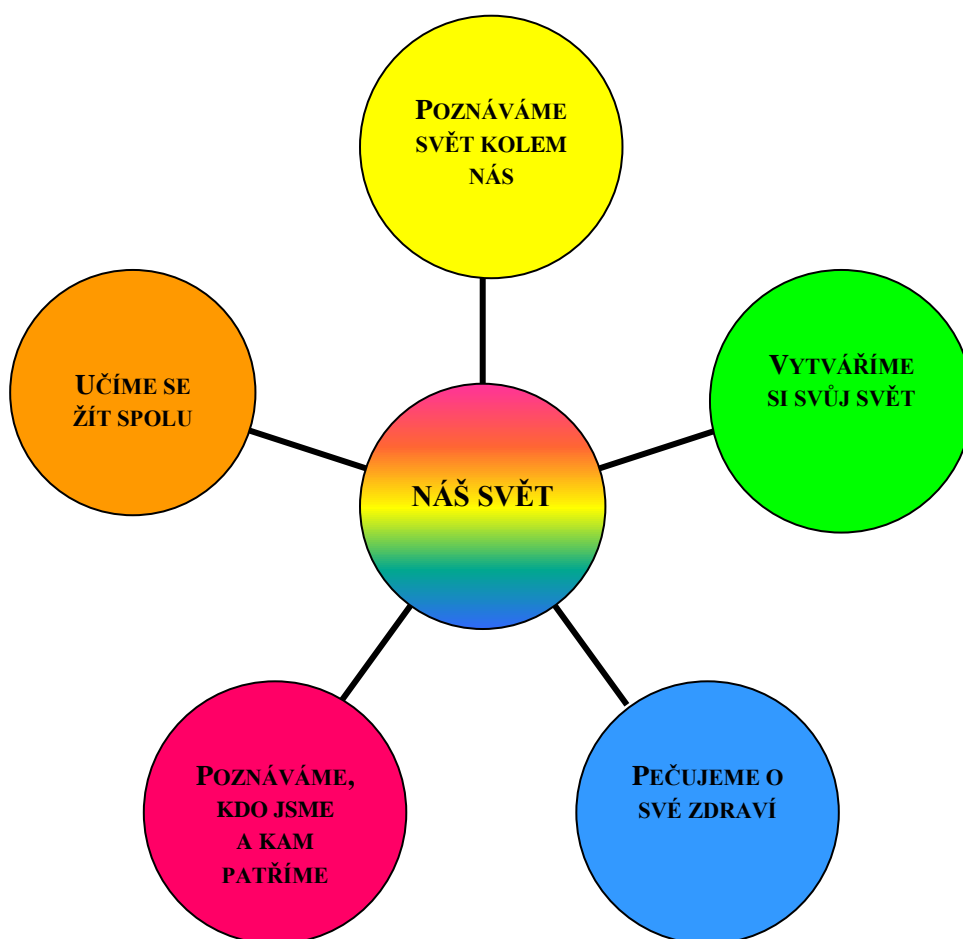
FORMÁLNÍ KURIKULUM

Moto: „ Je mnohem snazší udržovat děti v bázni hrozbou a tresty a učit je školským způsobem, než je nechat si hrát a zároveň je vychovávat a vzdělávat“
(Süssová, 1912)

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti integrovaných celků - **podtémat**. Tato podtémata se všechny současně a v různých kombinacích promítají do běžného života školy a představují **propojený celek očekávaných výstupů - kompetencí**.

Další možnosti rozvoje dětí, v rámci formálního kurikula, nabízejí **doplňkové programy**, které jsou realizovány v rámci každodenní výchovně vzdělávací práce, dle zájmu a potřeb dětí.

- logopedická prevence a intervence
- keramika
- flétna
- angličtina hrou
- plavání

PODTÉMA: “ UČÍME SE ŽÍT SPOLU”

Obsah:

Učíme se vnímat a respektovat druhého člověka, řešit vzniklé situace a komunikovat.

Podtéma zahrnuje následující sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k nim přiřazené kompetence:

Navazuje kontakty, dodržuje pravidla společenského chování, upozorňuje na jejich porušování

6.¹ má vytvořené základní návyky společenského chování

Sděluje své zážitky, aktivně naslouchá, vyjadřuje svůj názor, domlouvá se s ostatními, neprosazuje se na úkor druhých

4.⁶ umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč

5.⁵ dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly

5.⁶ komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace

6.² je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým

6.³ dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a dospělými

Pomáhá a nabízí svoji pomoc druhým. Aktivně se zapojuje do péče o nejbližší prostředí

6.⁴ je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí

6.⁵ chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba

7.³ chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba. Zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých

Příklady tematických částí:

Umím se domluvit a rozhodovat se, dokážu zvládnout změny

- někteří se pokusí zvládnout týden bez mámy a táty ve škole v přírodě
- budeme se domlouvat a hrát si i s kamarády z jiných tříd
- budeme zjišťovat, co můžeme zvládnout sami, nebo za pomoci kamarádů a kdy musíme poprosit o pomoc dospělého
- připomeneme si, že pravidla dohodnutá ve školce platí i na zahradě, na výletě, ve škole v přírodě ...

Každý má svého ANDĚLA

- přivítáme Mikuláše a jeho družinu
- budeme připravovat malé radosti pro všechny, koho máme rádi
- zkusíme vypátrat v knihách, jak to bylo s Marií, Josefem a Ježíškem, zahrajeme si vánoční příběh
- budeme se snažit ve školce vytvořit pohodovou vánoční atmosféru, vánočně zdobit školku a vyrábět věci na výstavu
- budeme zpívat koledy a nachystáme si vánoční dobroty

Víme, jak se cítí a co chtějí naši kamarádi?

- budeme zjišťovat, jak se kdo chová v různých situacích a jak se přitom cítí

- budeme se snažit chovat vstřícně, pomáhat, kde je třeba a spolupracovat
- zjistíme co kdo má a nemá rád, co je pro něj důležité
- budeme hledat, čím kamarády potěšíme, rozveselíme ...
- zjistíme, kdo byl Svatý Martin
- připravíme si společnou slavnost a vyzdobíme si školku

Pojďme si povídat

- budeme si povídat o tom, co jsme prožili o prázdninách, nakreslíme obrázky, budeme zpívat písničky
- budeme se učit domlouvat se s kamarády, sdělovat svůj názor
- zkusíme vysvětlovat, co se nám líbí, nelíbí a proč

PODTÉMA: “ VYTVÁŘÍME SI SVŮJ SVĚT”

Obsah:

Učíme se mít zájem o dění kolem sebe a aktivně přistupovat k řešení problémů.

Podtéma zahrnuje následující sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k nim přiřazené kompetence:

Všímá si problémů ve svém okolí, hledá a navrhuje jejich řešení. Řeší problémy v mezích pravidel. Pokud si neví rady, požádá o pomoc

- 3.² ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí
- 3.⁵ k problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný
- 3.⁶ řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby
- 5.⁸ dovede požádat o pomoc, když je v nouzi

Provádí činnosti na úrovni odpovídající školní zralosti

- 3.³ rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- 3.⁴ umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
- 3.⁷ nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života
- 4.⁵ dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji
- 5.⁹ dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky

Příklady tematických částí:

Dokážu se postarat...

- budeme se snažit mít v pořádku své věci i vše kolem sebe
- připomeneme si jak se domlouvat a řešit konflikty pomocí pravidel
- upozorníme na nutnost dávat si pozor na svůj zevnějšek a udržovat své tělo v čistotě, podle potřeby se upravovat
- budeme pozorovat, zda je vše kolem nás tak jak má být a snažit se věci napravovat
- budeme trénovat společenské chování

Pomáháme sluníčku probouzet jaro“

- připomeneme si jarní lidové zvyky, budeme si zpívat, tančit a malovat
- budeme pozorovat probouzející se přírodu
- Společně pomůžeme zahradě probudit se po zimním spánku, (vyčistíme jezírko, shrabeme listí, připravíme záhonky....)
- předpěstujeme si sazeničky kytíček, bylinek a zeleniny

Poznáváme svět kolem sebe

- půjdeme se podívat školy a budeme zjišťovat, co je potřeba, aby se z předškoláka stal školák
- budeme zkoumat svět kolem sebe všemi smysly
- budeme poznávat, jak jdou za sebou dny, měsíce, roční období ...
- budeme zkoumat vlastnosti různých materiálů
- budeme si povídat o všem kolem nás, vyprávět .....

Pozorujeme podzim v přírodě

- budeme si všímat co se děje v přírodě kolem nás
- budeme hledat co je krásného v podzimní přírodě
- budeme si vyrábět z přírodnin
- ochutnáme některé plody – ovoce a zeleninu, které dozrávají na podzim, zjistíme, co by se z nich dalo uvařit, upéct, vyrobit ...

Těšíme se na jaro

- připomeneme si jarní lidové zvyky
- budeme pozorovat probouzející se přírodu
- připravíme se na oslavu svátků jara – velikonoce, vyrobíme si dekorace do školky i domů

Chystáme voňavé vánoce

- připravíme se na přivítání Čerta a Mikuláše
- budeme si vyprávět vánoční příběh
- budeme si vánočně vymýšlet
  - o jak si vyzdobíme školku
  - o jaké si přejeme dárečky
  - o čím koho potěšíme
- nachystáme si vánoční dobroty

PODTÉMA: “ POZNÁVÁME KDO JSME A KAM PATŘÍME”

Obsah:

Učíme se poznávat sami sebe, své prožívání, a připravovat se na věci budoucí.

Podtéma zahrnuje následující sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k nim přiřazené kompetence:

Pojmenovává části těla a jejich funkci, své pohlaví, svoje vlastnosti. Používá smysly, vyjadřuje svoje potřeby (9)

- 1.¹ má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- 4.² dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování
- 5.¹ poznáváním sebe sama vytváří pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech

Dává najevo svoje city společensky přijatelným způsobem. Pojmenovává pocity svoje i druhých. Raduje se s druhými, utěšuje je

- 5.² snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí
- 5.⁴ chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat

Podílí se na vytváření pravidel společného soužití, snaží se je dodržovat, označuje, které pravidlo bylo porušeno, upozorňuje i ostatní na jeho porušení

- 5.⁷ má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel
- 6.⁶ chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití
- 6.⁷ uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody
- 7.⁴ uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti

Příklady tematických částí:

Co skrývá moje tělo?

- budeme zjišťovat, jaký úkol mají orgány v našem těle
- budeme se snažit zjistit, jak funguje naše tělo a co můžeme dělat pro to, aby nám dobře sloužilo
- budeme pozorovat, jak se naše tělo v průběhu času mění

Těšíme se na prázdniny

- připomeneme si pravidla chování v různých prostředích
- pokusíme se zjistit, co je zajímavého ve „světě“, kde všude a jak žijí děti
- budeme zjišťovat, co všechno to znamená, když je někdo „přítel“
- budeme se snažit dodržovat pravidla přátelství

Jak jsme se změnili?

- pokusíme se zjistit, jaký pokrok jsme od září udělali
- zkusíme poznat, v čem jsme dobří, co se nám daří
- budeme si povídat o tom, jaké změny nás čekají

- rozloučíme se s předškoláky

Dokážu si poradit?

- zkusíme zjistit, co můžeme zvládnout sami a kdy je lépe požádat o pomoc*
- připomeneme si pravidla chování a bezpečnosti*
- budeme se snažit, každý svým dílem, přispět ke splnění společného úkolu, pomáhat si*
- připomeneme si, co je důležité pro to, abychom se ve školce cítili v pohodě a bezpečí*

Povídám, povídám pohádku...

- budeme si hrát na divadlo*
- budeme si povídat o vlastnostech pohádkových postav*
- budeme si číst básničky a veršované pohádky a povídat si o jejich obsahu*
- společně si připravíme vše na karneval pohádkových strašidel*

Hrajeme si na školu

- budeme se připravovat k zápisu do školy*
- budeme si hrát na školu*
- půjdeme se podívat, jak to vypadá v opravdové škole*

PODTÉMA: “ PEČUJEME O SVÉ ZDRAVÍ”

Obsah:

Učíme děti pečovat o své zdraví i zdraví ostatních, pečovat o tělesnou i duševní pohodu, vytvářet zdravé životní návyky.

Podtéma zahrnuje následující sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k nim přiřazené kompetence:

Zajímá se o věci související se zdravím. Popisuje, jak se chovat při úraze a onemocnění. Při hrách a dalších činnostech využívá zkušenosti s ošetřováním. Přijímá následky svého i nesprávného chování

- 1.² vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním a že tyto potíže spolu mohou souviset
- 2.¹ vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje
- 2.⁴ chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu
- 4.⁴ v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování

Označuje činnosti, které poškozují zdraví a látky poškozující zdraví (alkohol, cigarety, drogy), dokáže říct ne

- 1.⁶ má vytvořenu představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech)

Samostatně provádí všechny sebeobslužné činnosti, dodržuje hygienické návyky, udržuje svůj zevnějšek a věci v čistotě, na nedostatky upozorňuje druhé

- 4.¹ má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny

Vyhledává a neodmítá činnosti spojené s pohybem, odpočívá, když je unavené

- 1.³ rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví
- 5.³ chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti

Dodržuje pravidla bezpečného chování v různých situacích

- 4.³ odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- 2.³ chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit

Neodmítá jídla správné výživy, dodržuje pitný režim

- 2.⁶ má vytvořenu představu o zdravé životosprávě

Příklady tematických částí:

Co děláme proto, abychom byli zdraví a spokojení?

- zkusíme si připravit a budeme ochutnávat zdravé dobroty, seznámíme se s různými druhy potravin
- zkusíme zjistit, proč musíme hodně pít a zdravě jíst
- zacvičíme si pro zdraví, připomeneme si správné držení těla, naučíme se protahovat
- budeme trénovat relaxaci a uvolnění
- procvičíme si ručky, budeme se učit správně držet tužku, stříhat, vystříhovat a vyrábět

Jak nám bylinky pomáhají, abychom byli zdraví

- budeme si vařit a ochutnávat léčivé čaje
- budeme si povídat o bylinkách z babiččiny zahrádky
- budeme zjišťovat, co je důležité pro naše zdraví

-

Sešli jsme se po prázdninách

- přivítáme nové děti, ukážeme jim, jak to u nás chodí
- domluvíme se na pravidlech třídy
- budeme si povídat o tom, jak se k sobě vzájemně chovat
- připomeneme si základní hygienické a společenské návyky

Co děláme pro své zdraví?

- budeme zjišťovat, co dokážeme a zacvičíme si pro zdraví
- připomeneme si jak se chovat, abychom neohrozili svoje zdraví
- připomeneme si správné držení těla, naučíme se protahovat si tělo
- budeme trénovat relaxaci a uvolnění

Chceme vědět, jak být zdraví.

- budeme zjišťovat, co by mohlo ohrozit naše zdraví
- připomeneme si jaká jsou a ochutnáme jídla správné výživy
- připomeneme si, co je pro naše zdraví důležité – pití, pohyb, pobyt v přírodě, dobré vztahy, pohoda ...
- zaměříme se na dodržování hygienických návyků

Co můžeme dělat pro své zdraví?

- budeme si hrát na ordinaci
- budeme zkoušet léčit hračky
- budeme zjišťovat, co nám pomáhá být zdraví

PODTÉMA: “ POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS”

Obsah:

Učíme se poznávat svět kolem sebe a objevovat jeho zákonitosti, příčiny a souvislosti.

Podtéma zahrnuje následující sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k nim přiřazené kompetence:

Dovede najít podobnosti a rozlišnosti u lidí, respektuje je, neodmítá kontakt s nimi

- 1.⁷ uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně)
- 7.² prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími
- 7.⁵ u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování

Rozlišuje, co přírodě prospívá a co jí škodí, chová se k ní ohleduplně, chrání ji a nepoškozuje

- 1.⁴ rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat
- 2.² rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví
- 2.⁵ podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody
- 7.⁷ prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou
- 7.⁸ ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje

Pojmenovává vlastnosti živé a neživé přírody, její vývoj, zkoumá vzájemné vazby mezi přírodním a společenským prostředím. Ptá se na to, čemu nerozumí

- 1.⁵ má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
- 7.⁶ má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se

Orientuje se a pojmenovává věci a jevy v nejbližším prostředí a hledá informace

- 3.¹ je zvědavé, má touhu poznávat
- 7.¹ chce poznávat své okolí, svět

Příklady tematických částí:

Moje rodina

- zjistíme, kde pracují táta s mámou
- budeme si povídat o tom, kdo všechno patří do rodiny
- zkusíme zjistit, co doma dělají jednotliví členové rodiny, co je baví, jaké mají koníčky...
- oslavíme společně Svátek matek

Čarujeme dobro a krásu.

- budeme hledat, co je krásné kolem nás (lidé, příroda ...)
- pokusíme se zjistit, co je dobro a co je zlo
- připomeneme si tradice a uspořádáme si čarodějný rej

Přijel k nám Martin na bílém koni

- seznámíme se s legendou o Svatém Martinovi
- připravíme si slavnost, vyrobíme si lampiony a vyzdobíme si školku
- budeme se snažit chovat vstřícně, pomáhat, kde je třeba (kamarádům, rodičům i přírodě) a spolupracovat

Víme, jak se cítí a co chtějí naši kamarádi?

- budeme zjišťovat, jak se kdo chová v různých situacích a jak se přitom cítí
- budeme se snažit chovat vstřícně, pomáhat, kde je třeba a spolupracovat
- zjistíme co kdo má a nemá rád, co je pro něj důležité
- budeme hledat, čím kamarády potěšíme, rozveselíme ...
- připravíme si společnou slavnost a vyzdobíme si školku

Pomáháme podzimu připravit se na zimu

- uklidíme zahradu, shrabeme listí
- budeme vyrábět úkryty pro živočichy (hmyzí domečky, ježčí doupě ...)
- budeme sbírat přírodniny, poznávat je a hrát si s nimi venku i ve třídě
- společně s rodiči vyrobíme Podzimníčky a vyzdobíme si jimi dvorek a zahradu
- zkusíme zjistit, co přírodě pomáhá a co jí škodí
- zkusíme zjistit, které druhy odpadu ve školce můžeme třídit a proč

PRAVIDLA PRO REALIZACI ŠKOLNÍHO KURIKULA

ZPŮSOB PLÁNOVÁNÍ

Tématické části, pro všechny třídy stejné, jsou vytvářeny postupně. Při společném plánování vybíráme, ze kterého podtématu budou realizovány a které kompetence v nich budou naplňovány. Vycházíme z aktuálních událostí a jevů kolem nás a vzdělávacích potřeb dětí. Časové období realizace tématických částí je odvozeno od náročnosti tématu, zpravidla trvá 2–3 týdny.

V jednotlivých třídách si učitelky společně naplánují konkrétní činnosti a zapíší **plán tématické části** do jednotných formulářů, které jsou pak nedílnou součástí **Třídního kurikula** uloženého ve třídách.

Kritéria pro výběr tématu (Kovaliková, 1995)

- Téma musí mít obsah související se skutečným světem a být v něm použitelné (téma má spojitost se světem žáků, má charakter "zde a nyní"; má dopad na život každého žáka; přivádí žáka k poznání; má použití a hodnotu i mimo školu).
- Téma musí být realizovatelné ve třídě (téma umožňuje vytvořit si ve školní třídě prostředí a situace, jejichž účinky budou podobné těm, které zažíváme, jsme-li v situacích "reálných").
- Téma a jeho realizace jsou přiměřené věku dětí.
- Téma musí stát za čas, který mu věnujeme.
- Téma je pojítkem mezi dílčími podtématy.
- Název tématu by měl děti "chytit"

Všechny činnosti jsou plánovány a realizovány tak, aby vytvářely možnosti zapojení pro všechny děti.

OBSAHOVÁ NÁPLŇ TŘÍDNÍHO KURIKULA

- stručná charakteristika skupiny dětí, pro kterou je určeno
- východiska, cíle vycházející z minulých analýz a evaluace
- soustava tematických celků zpracovaných v příslušných formulářích a jejich evaluace
- evaluace třídního kurikula se závěry pro další práci

METODY A FORMY PRÁCE

Při výběru pedagogických metod vycházíme z osmi principů mozkově kompatibilního učení (nepřítomnost ohrožení, smysluplný obsah, možnost výběru, přiměřený čas, obohacené prostředí, spolupráce, okamžitá zpětná vazba, dokonalé zvládnutí). Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností. Využíváme zejména:

KOOPERATIVNÍ KOMUNIKACI:

- ✓ projevovat empatii
- ✓ popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný - hodný)
- ✓ vyjadřovat své pocity (Já – výroky)
- ✓ vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je „věcnou zpětnou vazbou“
- ✓ využívat pozitivní komunikaci (nepoužívat zápory)
- ✓ nechávat dětem pocítit přirozené následky
- ✓ dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je slyšet více děti než učitelku)
- ✓ podporovat samostatnost dětí možnostmi výběru a vracením otázek

PROŽITKOVÉ UČENÍ:

spontaneita – připravit natolik podnětné prostředí, aby děti přistupovaly k činnosti z vlastního zájmu

objevnost – při volbě námětu navazovat na staré poznatky, prožitky. Přípravovat námět jako problém. Vybírat podněty z nejbližšího okolí, to co děti žijí. Přípravovat činnosti tak, aby děti samy objevovaly, samy řešily a tím uspořádávaly, zpracovávaly a uplatňovaly své dosavadní zkušenosti

komunikativnost – záměrně vytvářet dětem prostor pro spolupráci, při níž mohou nejvíce komunikovat

aktivita a tvořivost – promyšlela připravovat prostředí tak, aby se děti mohly rozhodovat mezi činnostmi, měly možnost experimentovat a měly dostatek materiálu

konkrétnost – připravovat dětem konkrétní činnosti, nepoužívat povídání o...

celostnost – volit činnosti tak, aby procházely rukama dětí a zapojilo se při jejich realizaci co nejvíce smyslů

ČINNOSTI DĚTÍ

Všechny činnosti jsou plánovány tak, aby vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence. Jsou to zejména:

- spontánní hra
- kooperativní hry
- experimentace
- psychomotorická cvičení
- výlety
- řízené individuální činnosti
- komunitní kruh
- práce s encyklopediemi
- zpracovávání přírodních materiálů
- třídění odpadů
- řízené skupinové činnosti
- částečně řízené činnosti

Většina činností, které ve třídě probíhají, musí vykazovat tyto znaky:

1. Děti pracují samostatně bez vedení učitelem.
2. Činnost je založena na spolupráci dětí.
3. Činnost nemá předem daný postup, děti se samy rozhodují, jak budou postupovat

EVALUACE

Systematický, plánovitý a cíleně řízený proces hodnocení a posuzování sledovaných jevů, s cílem jejich dalšího rozvoje.

TECHNIKY SBĚRU DAT PRO HODNOCENÍ:

- rozhovor
- dotazník
- analýza dokumentů
- analýza výsledků činností dětí (pracovní listy, kresba)
- testování
- pozorování
- hospitace

OBLASTI VNITŘNÍ EVALUACE, ČASOVÉ ROZVRŽENÍ, ZODPOVĚDNOST A NÁSTROJE HODNOCENÍ

Hodnocení podmínek vzdělávání

- ✓ po každé tematické části hodnocení toho, zda podmínky pro naplňování stanovených cílů byly dostatečné
Kdo: všechny učitelky
Jak: písemně do formuláře pro vyhodnocení tematické části
- ✓ 1x ročně vyhodnocení, jak se daří naplňovat cíle pro jejich zlepšování, které jsme si stanovili pro školní rok
Kdo: všechny učitelky
Jak: písemně do formuláře pro vyhodnocení tř. kurikula
- ✓ průběžná kontrola podmínek pro zajištění zdraví a bezpečnosti dětí
Kdo: školnice, ředitelka, preventiva BOZP
Jak: v rámci kontrolní činnosti
- ✓ jednou za dva roky hodnocení principů a zásad podpory zdraví, hodnotí podmínky
Kdo: všichni zaměstnanci
Jak: písemně v příslušných tabulkách nástroje INDI

Hodnocení vzdělávacích procesů

- ✓ denní sebereflexe pedagogů, zamyšlení nad účinností použitých metod a forem práce
Kdo: všechny učitelky
Jak: zamyšlení, rozhovor s kolegyní ...
- ✓ po skončení tematické části zhodnotí učitelky písemně do formulářů účinnost použitých metod a forem práce (komunikace a prožitkové učení)
Kdo: všechny učitelky
Jak: písemně do formuláře pro vyhodnocení tematické části
- ✓ 1x ročně písemné sebehodnocení pedagogů směrem ke kritériím stanoveným v ročním plánu (prožitkové učení, komunikace, plánování, diagnostika)
Kdo: všechny učitelky
Jak: písemně do formuláře pro vyhodnocení tř. kurikula
- ✓ pravidelné hospitace
Kdo: ředitelka, učitelky
Jak: se zaměřením na okruhy stanovené ročním plánu

Hodnocení výsledků vzdělávání

- ✓ průběžné vedení portfolia dítěte
Kdo: všechny učitelky
Jak: zakládání prací dítěte (pracovní listy, diagnosticky významné kresby) označených datem vzniku, případně komentářem učitelky
- ✓ průběžné sledování vývoje dětí
Kdo: všechny učitelky

- Jak: záměrné pozorování učitelkou, v souvislosti s realizovanou tematickou částí, nejméně 1x měsíčně písemný záznam
- ✓ vyhodnocení úrovně školní zralosti u předškoláků (do ledna), projednání s rodiči, případný návrh na odklad školní docházky
Kdo: všechny učitelky
Jak: Diagnostika školní zralosti (Bednářová, Šmardová)
- ✓ 1x ročně hodnotí učitelky, na základě záznamů o dětech, naplňování kompetencí podle ukazatelů dosaženého vzdělání, úrovně dovedností a vědomostí dětí odcházejících do základní školy, a hodnocení naplnění cílů Individuálních vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
Kdo: všechny učitelky
Jak: písemně do formuláře pro vyhodnocení tř. kurikula

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY A EVALUACE PROJEKTU PODPORY ZDRAVÍ

Sebehodnocení školy je prováděno jednou za tři roky souběžně s přehodnocením projektu podpory zdraví

Na jeho základě zpracováváme inovované Školního kurikulum podpory zdraví, které zasíláme k certifikací Státnímu zdravotnímu ústavu v Praze. Dílčí úpravy projektu provádíme jednou za dva roky podle výsledků analýzy.

Východiska:

- záznamy o dětech a portfolia
- evaluace třídního kurikula (učitelky ve třídách)
- autoevaluace učitelek (každá učitelka)
- hospitační činnost (ředitelka školy)
- ankety a zpětné vazby od rodičů
- vnější hodnocení (ČŠI, zřizovatele...)

PŘÍLOHY

ROČNÍ PLÁNY
PROVOZNÍ ŘÁD
ŠKOLNÍ ŘÁD
TŘÍDNÍ KURIKULUM
EVALUAČNÍ ZPRÁVY